

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege pentru modificarea Legii privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali nr.220/2007
(nr.49 din 03.03.2021)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege sus-menționat în conformitate cu art.54 din Regulamentul Parlamentului și Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative și expune următoarele considerente.

I. Observații de ordin general și procedural

1. Proiectul de lege este înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați, fapt ce corespunde prevederilor art.73 din Constituție și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Domeniul dat ține de competența Parlamentului și este în concordanță cu art.66 din Constituție.

3. Prin natura relațiilor sociale reglementate, inițiativa legislativă face parte din categoria legilor organice.

4. Potrivit Notei informative, proiectul de lege drept scop instituirea unei noi reguli de înregistrare a modificărilor operate în actele de constituire și în datele înscrise în Registrul de stat în cazul înstrăinării/dobândirii părții sociale. Astfel, în viziunea autorilor proiectul *"vine să preîntâmpine numeroasele litigii, precum și neexecutarea titlurilor executorii prin care dobânditorii părții sociale a întreprinderii sunt obligați să prezinte actele necesare pentru efectuarea modificărilor în Registrul de Stat al persoanelor juridice"*.

5. Relevăm că argumentarea proiectului în contextul Notei informative nu corespunde exigențelor din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative. Precizăm că, alin.(6) al art.47 din Regulamentul Parlamentului, art.34-37 din Legea nr.100/2017, stabilesc expres că proiectul de act legislativ se depune spre dezbatere împreună cu expertizele juridică, anticorupție, economică, financiară, științifică, ecologică și de alt gen. Este de reținut că, în corespundere cu art. 34 alin. (4) din Legea nr.100/2017, proiectele actelor normative ce reglementează

activitatea de întreprinzător se remit spre expertiză grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, împreună cu analiza impactului de reglementare. Atenționăm că, acestea lipsesc. Totodată, menționăm că, aceste expertize pot determina necesitatea adoptării proiectului de lege, evidențiind aspectele pozitive și negative ale acestuia privind relevanța avantajelor economice și de altă natură, semnalarea deficiențelor economico-financiare, nepermițând apariția unor reglementări confuze și tălmăciri diferite în implementarea lor.

6. Întrucât proiectul de lege vizează activitatea de întreprinzător, menționăm că potrivit art.13 alin.(2) din Legea nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător și art.25 alin.(2) din Legea nr.100/2017, este impus spre prezentare actul de analiză a impactului de reglementare care este parte integrantă a notei informative a proiectului de act normativ. Acesta reprezintă argumentarea în baza evaluării costurilor și beneficiilor, a necesității adoptării actului normativ, analiza de impact asupra activității de întreprinzător, inclusiv asigurarea respectării drepturilor și intereselor întreprinzătorilor și ale statului. Reținem, că nota informativă la propunerea legislativă nu face referință la actul de analiză a impactului de reglementare. În contextul reglementărilor citate, considerăm necesar prezentarea actului de analiză a impactului de reglementare asupra inițiativei legislative supuse examinării.

7. Cu titlu de informare relevăm că, în Parlament a fost înregistrat proiectul de lege nr.315 din 10.07.2020, care conținea aceleași prevederi, dar nu se știe din ce motive a fost retras din procedură legislativă prin scrisoarea AD nr.2 din 4 februarie 2021.

II. Observații de ordin conceptual

1. Nota informativă la proiectul de lege prevede că proiectul de lege are drept scop stabilirea unei noi reguli de efectuare a modificărilor în datele înscrise în Registrul de stat, oferind înstrăinătorului **dreptul** să participe la acest proces în mod echitabil. Totodată potrivit Notei informative scopul proiectului de lege constă în **obligarea** ambelor părți să depună la organul înregistrării de stat documentele care justifică tranzacția.

Astfel, prin proiectul de lege supus avizării se propune amendarea Legii nr.220/2007 în sensul completării acesteia cu un articol nou care va stabili procedura înregistrării modificărilor operate în actele de constituire și în datele înscrise în Registrul de stat în cazul înstrăinării/dobândirii părții sociale.

Atragem atenția, că din conținutul noului articol nu este clar, dacă înregistrarea modificărilor pentru proprietarul precedent va deveni o obligație sau un drept, mai mult ca atât, nu este clară nici procedura efectuării înregistrării, dacă va fi necesar prezența concomitentă a părților la înregistrarea modificărilor (proprietarul precedent și noul proprietar) sau nu.

În cazul în care nu este necesar a fi prezente ambele părți concomitent, atunci apare întrebarea, când vor avea putere juridică modificările operate în actele de constituire și înregistrate la organul înregistrării de stat, din momentul când vor fi prezentate modificările spre înregistrare de către proprietarul precedent, noul proprietar sau de către ambii?

2. Referitor la noile prevederi propuse prin proiectul de lege care stabilesc obligația proprietarului precedent de a depune la organul înregistrării de stat actul juridic autentificat notarial privind înstrăinarea părții sociale, hotărârea judecătorească sau alt document, este de observat că acestea sunt imposibil a fi aplicate sub următoarele aspecte:

- nu este reglementată situația când nu există proprietarul precedent (decesul sau dispariția proprietarului precedent, obținerea părții sociale prin moștenire, etc.);

- care este pârghia prin care ar putea fi impus proprietarul precedent de a se prezenta pentru a depune actele menționate și cine suportă cheltuielile. În acest sens, este de menționat prevederile art.1109 alin. (2) din Codul civil, care stabilesc că în cazul în care contractul de vânzare-cumpărare a unui bun mobil trebuie autentificat sau dreptul de proprietate dobândit prin contract este supus, conform legii, înregistrării într-un registru de publicitate, cumpărătorul suportă costul autentificării notariale, al înregistrării în registrul de publicitate respectiv și al transferului proprietății.

3. Alin.(2) din noul articol propus prin proiectul de lege oferă *înstrăinătorului* care deține cota majoritară în cadrul persoanei juridice de a dispune revocarea administratorului, prin depunerea cererii la organul înregistrării de stat împreună cu actul care confirmă înstrăinarea părții sociale și hotărârea organului competent privind revocarea administratorului. La acest capitol, menționăm asupra necesității revizuirii din punct de vedere conceptual a acestor prevederi luând în considerare esența contractului de vânzare-cumpărare care potrivit art. 1108 alin. (1) din Cod civil prevede că prin contractul de vânzare-cumpărare, o parte (vânzător) se obligă **să predea un bun în proprietate celeilalte părți** (cumpărător), iar aceasta se obligă să preia bunul și să plătească prețul convenit. Unul din efectele contractului de vânzare-cumpărare este transferul dreptului de proprietate asupra bunului cumpărătorului, prin transferul drepturilor și obligațiilor legate de dreptul de proprietate asupra bunului transmis.

Astfel, în cazul înstrăinării părții sociale a unei persoane juridice, înstrăinătorul nu mai are drepturi și obligații asupra persoanei juridice, din aceste considerente înstrăinătorul nu are dreptul de a dispune revocarea administratorului.

Totodată, menționăm că potrivit art.200 alin.(1) din Cod civil, administratorul poate fi eliberat din funcție prin hotărâre a organului competent al persoanei juridice conform temeiului prevăzut de lege sau contract, precum și fără invocarea unui motiv, fără termen de preaviz. Deci, înstrăinătorul părții sociale a unei persoane juridice nu mai are

posibilitatea de a participa la aprobarea hotărârii de eliberare din funcție a administratorului.

La fel, reiterăm că autorii nu au luat în considerație situația când administratorul putea fi desemnat de instanța de judecată. În acest sens, potrivit alin.(7) al art.177 din Codul civil, "**administratorul desemnat de instanța de judecată este revocat de aceasta** în cazul în care organul competent al persoanei juridice decide desemnarea organului executiv. Până la desemnarea administratorului, persoana juridică este reprezentată de către oricare dintre membrii săi în scopul recepționării actelor juridice sau altor notificări. Membrul va transmite de îndată administratorului desemnat toate actele juridice și alte notificări primite".

În această ordine de idei, atenționăm că Nota informativă la proiectul de lege nu argumentează modificările propuse, și în deosebi nu este justificată necesitatea acestor modificări, deoarece noul proprietar a părții sociale va putea convoca organul competent în sensul aprobării hotărârii de eliberare din funcție a administratorului.

4. În urma celor relatate mai sus observăm că, proiectul de lege supus examinării nu corespunde criteriului de claritate având un caracter confuz. În acest sens, semnalăm că în Hotărârea nr.26 din 23 noiembrie 2010, Curtea Constituțională a reținut că „pentru a corespunde celor trei criterii de calitate – accesibilitate, previzibilitate și claritate – norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile. Într-o astfel de interpretare, norma ce nu corespunde criteriilor clarității este contrară art.23 din Constituție".

5. Având în vedere observațiile anterioare, pentru a fi adoptată fără a crea lacune legislative, în temeiul art. 29 alin. (2) din Legea nr. 100/2017, propunerea legislativă urmează a fi reanalizată și completată, astfel încât soluțiile legislative preconizate să acopere întreaga problemă a relațiilor sociale ce constituie obiectul de reglementare a proiectului de lege.

6. În conformitate cu prevederile art. 32 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul de lege necesită a fi supus avizării în mod obligatoriu, de către autoritățile publice de specialitate de competența cărora ține subiectul abordat și responsabile de implementarea prevederilor acestuia, instituțiile interesate și reprezentanților societății civile.

III. Observații de ordin juridic și tehnico-legislativ

Proiectul de lege necesită a fi revăzut din punct de vedere a normelor de tehnică legislativă, și anume:

1. La Art.I

• **punctul 1**, se prevede completarea Legii nr.220/2007 cu un articol nou, art. 16¹ care va stabili procedura înregistrării modificărilor

operate în actele de constituire și în datele înscrise în Registrul de stat în cazul înstrăinării/dobândirii părții sociale. Este de menționat că, art.16 din Legea nr.220/2007 reglementează procedura de înregistrare a modificărilor operate în actele de constituire și în datele înscrise în Registrul de stat, iar art.17 din lege stabilește lista documentelor necesare pentru înregistrarea modificărilor. În acest sens, considerăm oportun completarea articolelor menționate cu prevederile cuprinse în acest proiect, fără a fi necesară completarea Legii nr.220/2007 cu un articol nou.

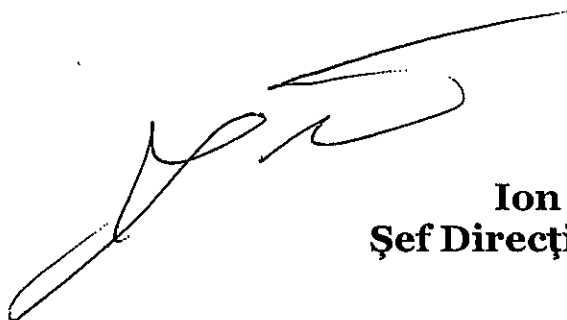
- **punctul 2,**

- modificarea pentru litera d) din art.17 din lege nu este elocventă;
- în textul literei e) propus spre completarea art.17, trimiterea la art.16 urmează a fi corectată.

- atragem atenția, că în cazul actelor normative care prevede modificarea altor acte normative, articolul ca element structural de bază al părții dispozitive se indică prin abrevierea „**Art.**”;

2. **Articolul III** din proiect urmează a fi comasat cu articolul II. Respectiv, **art. II** va avea 2 puncte distincte.

Concluzionând cele expuse, dar și ținând cont că prin proiectul de lege se propune un nou concept privind regulile de înregistrare a modificărilor operate în actele de constituire ale persoanei juridice și în datele înscrise în Registrul de stat, considerăm necesar ca proiectul de lege să fie supus consultării publice de către autoritățile a căror competență au tangență directă sau indirectă cu obiectul de reglementare a proiectului actului normativ, în sensul respectării art. 21 alin.(1) lit.e) din Legea nr.100/2017. De asemenea, relevăm că proiectul de lege necesită a fi revizuit prin prisma obiecțiilor invocate, iar oportunitatea adoptării ține de prerogativa Parlamentului.

Ion CREANGĂ
Șef Direcție generală

Ex. A. Suruceanu
tel. 820-559